

2013-imi TAC-it pisassiissutillu pillugit Inatsisartunut nassuiaat

August 2014

Siulequt

2013-imi aalisarnermi pisassiissutinik TAC-nillu (Total Allowable Catch = annertunerpaamik pisarineqarsinnaasut) aalajangiinerit pillugit Inatsisartut nassuiaat saqqummiuppara. Inatsisartut pisinnaatitsineq naapertorlugu aalisarnermi TAC-nik pisassiissutinillu Naalakkersuisut ukiut tamaasa aalajangiisarput pisassiissutillu taakku agguaattarlugit. Nassuiaammi nassuiarneqarput ilaatigut pisassiissutit ataasiakkaat pilersarnerannut tunngavik, ilaatigullu pisassiissutit Kalaallit Nunaata nunallu Kalaallit Nunaata aalisarneq pillugu isumaqatigiissusiorfigisaata akornanni tamassuma kingorna kingorna qanoq agguaanneqartarnerat. Nassuiaammi 2013-imut TAC-t pisassiissutillu allaaserineqarput, tassunga ilanngullugit ukiup ingerlanerani allannguutit.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq
Finn Karlsen
Nuuk, August 2014

2013-imi TAC-nik pisassiissutinillu Inatsisartunut nassuiaat

Imarisai:

Imaa

Siulequt	2
1. Tunuliaqutaa siunertarlu	5
2. Aallaqqaasiut	5
3. Kalaallit Nunaanni aalisarnermi aningaasaqarneq pillugu nassuiaat	5
3.1 Kalaallit Nunaanni aalisarnermi aningaasaqarneq	5
3.2 Raajat	6
3.3 Qalerallit	6
3.4 Saarullit	6
3.5 Avammut niuernerq tamarmiusoq	7
4. Raajat	7
4.1. Kalaallit Nunaata Kitaa	7
4.1.1. 2013-imut TAC-imik aalajangiineq	7
4.1.2. Avataasiarluni sinerissamullu qanittumi aalisarnermi pisassiissutit agguarneri	8
4.2. Tunu	8
4.2.1. 2013-imi TAC-imik aalajangiineq	8
4.3. Nunat tamat imartaanni raajartassiissutit	9
4.3.1. Flemish Capip eqqaani raajat (NAFO-imi sumiiffik 3M)	9
4.3.2. Grand Bankip eqqaani raajat (NAFO-imi sumiiffik 3L)	9
4.3.3. Svalbardip eqqaani raajat	9
5. Aalisakkat allat	10
5.1. Kalaallit Nunaata Kitaa	10
5.1.1. Qalerallit	10
5.1.2. Tupissutit	10
5.1.3. Suluppaakkat	10
5.1.4. Nataarnat	11
5.1.5. Qeeqqat	11
5.1.6. Ammassat	11
5.1.7. Saattuut	11
5.2. Tunu	12
5.2.1. Qalerallit	12

5.2.2. Tupissutit	12
5.2.3. Suluppaakkay itisoormiut	12
5.2.4. Nataarnat.....	13
5.2.5. Qeeqqat.....	13
5.2.6. Ammassat.....	13
5.2.7. Saarullernat (misileraalluni aalisarneq)	13
5.2.8. Ammassassuit (misileraalluni aalisarneq)	14
5.2.9. Avaleraasartuut (misileraalluni aalisarneq)	14
5.2.10 Guldlaks (misileraalluni aalisarneq)	14
5.3. Kalaallit Nunaata Kitaa aamma Tunu	14
5.3.1. Saarullit.....	14
5.3.2. Irmingerhavimi suluppaakkat.....	15
6. Sinerissamut qanittumi aalisarneq.....	15
6.1 Raajat.....	15
6.2. Saattuat	15
6.3. Uiluiit	16
6.4. Qalerallit	17
6.5. Saarullit	18
6.7. Kapisillit	18
7. Kalaallit Nunaata nunallu Kalaallit Nunaata aalisarneq pillugu isumaqatigiissusiorfigissaasa akornanni pisassiissutinik agguaaneq	18
7.1. EU	19
7.2. Savalimmiut.....	20
7.3. Norge	20
7.4. Rusland	21
7.5. Island.....	21
7. 6 Nunat marluk aamma nunat arlallit suleqatigiinerat	22
Ilanngussaq 1: avataasiorluni aalisarneq, pisassiissutit 2013	23
Ilanngussaq 2: Sinerissamut qanittumi aalisarneq, pisassiissutit 2013.....	23

1. Tunuliaqut siunertarlu

Inatsisartut inatsisaanni nr. 18, 31. oktober 1996-imeersumi § 5, imm. 1 aamma 2 naapertorlugit Kalaallit Nunaata imartami oqartussaaffigisaani aalisakkanik 2013-imi TAC-nik pisassiissutinillu aalajangiinerit pillugit Naalakkersuisut matumuuna Inatsisartunut nassuiaapput.

2. Aallaqqaasiut

Kalaallit Nunaata aalisarnermi oqartussaaffigisaani aalisakkanik assigiinngitsunik arlalinnik TAC-nik Naalakkersuisut ukiut tamaasa aalajangiisarput. Kalaallit Nunaanni aalisarnermut nunanullu Kalaallit Nunaata aalisarnej pillugu isumaqatigiissusiorfigisaanut Naalakkersuisut pisassiissutinik tamassuma kingorna agguasarput.

Biologit siunnersuinerat tunngavigalugu TAC-nik aalajangiisoqartarpoq. Siunnersuinermi nunat tammat immami ilisimatusarnernik/aalisarnernik aqutsinermi suleqatigiiffiinit ICES-imit (International Council for the Exploration of the Sea) aamma NAFO-mit (Northwest Atlantic Fisheries Organization) paasissutissat tunngavigalugit, tassani kalaallit biologit Atlantikup Avannaani suleqatit nunanit arlalinneersut suleqatigisarpaat. Logboginit paasissutissat aalisagaqassutsimik nalunaarsuinermi aamma pingaartuupput. Aalisakkat assigiinngitsut pillugit paasissutissat nalinginnaasumik junip qaammataani aammalu raajat saattuallu pillugit siunnersuinerit novemberimi tunniunneqartarput.

Naalakkersuisut TAC-nik aalajangiinnginneranni Aalisarnej pillugu Siunnersuisoqatigiit aalisarnej pillugu inatsimmi § 32, imm. 3 naapertorlugu tusarniarneqartussaapput. Aalisarnej pillugu Siunnersuisoqatigiinni maannakkut ilaasortaapput GA aamma KNAPK kiisalu taasisinnaatitaallutik ataatsimeeqataasartut arlallit, tassunga ilanngullugit SIK, NUSUKA, KANUKOKA, AVATAQ, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik, Pinngortitaleriffik, Kalaallit Nunaanni Aalisarnermut Akuersissutinik Nakkutilliivik, Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik kiisalu Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik.

3. Kalaallit Nunaanni aalisarnermi aningaasaqarneq pillugu nassuiaat

3.1 Kalaallit Nunaanni aalisarnermi aningaasaqarneq

Kalaallit Nunaannit avammut tunisat tassaanerupput aalisakkanit qalerualinnillu tunisassiat¹. Aalisakkat qaleruallillu avammut tunisat tassaanerupput raajat, qalerallit saarulliillu.

Ataani immikkoortuni nassuiarneqarput raajat, qalerallit saarulliillu avammut tunisat nalingi. Kalaallit Nunaata avammut tuniniaanera Danmarkki aqqusaarlugu Islandiniluunniit aqqusaarlugu pisarneruvoq, tunisassarpasuillu tamassuma kingorna EU-mi nunat allanut EU-lluunniit avataanut avammut tuneqqinneqartarput.

Atuisartut ukiuni kingullerni tunisassiat MSC-mit akuerisat ujartuleriartornikuuaat. Tamassuma kinguneranik tuniniaavinni tunineqartartut taamatut amerlatigiinnassappata akuerissuteqartarneq pisariaqarpoq. Taamaammat Kalaallit Nunaanni aalisarnermik inuussutissarsiortut siullermik raajat pif-

¹ Naatsorsueqqissaartarfik; Kalaallit Nunaata nunanut allanut niuernera 2013 2014:1

fissarlu sivisunerusoq eqqarsaatigalugu qalerallit aalisakkallu allat MSC-mit akuerineqarnissaat soqutigisorujussuaat.

3.2 Raajat

Raajanik avammut tuniniaaneq immikkoortunut marlunnut agguarneqarpoq – *raajat qaleruallit* aamma *raajat qalipaajakkat qerisullut (raajat uutat qalipaajakkallu)*. *Rajat qaleruallit* 2013-imi agguaqatigiissillugu akii kiilumut 17,30 kr.-iupput, tassa 2012-mut saniullugu qaffariarpoq. 2013-mi *raajat uutat aamma qalipaajakkat* akii kiilumut 0,30 kr.-imik qaffapput. 2013-imi agguaqatigiissillugu akit kiilumut 35,70 kr.-iusimapput. *Raajat uutat aamma qalipaajakkat* avammut niuernermi tamarmiusut nalingi 2012-mut sanilliullugu 86 mio. kr.-inik appariarsimapput.

Ataatsimut isigalugu *raajat uutat qalipaajakkallu* avammut niuernermi nalingi 113 mio. kr.-ingajannik appariarsimapput. Tamatumunnga pissutaaneruvoq avammut niuerutigineqartut annertussusaasa appariarneri. Taamaattorli naatsorsuutigineqartariaqarluni raajat avammut niuernermi nalingi tamarmiusut ukiuni aggersuni ingerlalluarunnaassast, tassa 2014-imut TAC 2013-imut sanilliullugu appartinneqarmat. Naatsorsuutigineqassaarli neqeroorutigineqartut appariartornerisa kingunerisaa-nik akit aalaakkaanerulissasut.²

3.3 Qalerallit

Qalerallit Kalaallit Nunaanni aalisarnermi aalisakkat niuerutigineqartut annersaasa apparaat. Qalerallit agguaqatigiissillugu 2013-imi akii kiilumut 25,3 kr.-iupput, tassa 2012-imut³ sanilliullugu kiilumut annikitsumik 1,4 kr.-inik qaffariarpoq. Avammut niuerutigineqartut annertussusaat tamarmiusoq 2012-imut sanilliullugu 807 tonsinik qaffappoq. Avammut tunisat annertussusaasa *qalerallinnut, qerititanut ilivitsunut*, taakku 258 tonsinik qaffariarlutik aamma *qalerallinnut tisaasut*, taakku 548 tonsinik qaffariarlutik agguarneqarput. Qalerallinnit tunisassiat akiisa qaffariarnerat avammullu tunisat annertussusaasa allanngornerat kinguneqarpoq qalerallit avammut tunisat tamarmiusut nalingat 8,3 %-imik imaluunniit 55 mio. kr.-inik qaffariarnerannik. Kisiannili avammut niuernermi kisitsisit tupinnaqutigaat, *qalerallit tisaat qalerallinnit, qerititanik ilivitsunit* tunisassiareqqinneqarnerusarluartut avammut tuninerini akii appasinnerunerat.

3.4 Saarullit

Tunisassiat *sarullit, qerititanut ilivitsut* agguaqatigiissillugu akiat kiilumut 11,50 kr.-iuvoq, tamannalu 2,20 kr.-inik qaffariarneruvoq. Tunisassiat *saarullit, qerititanut tisaat*, agguaqatigiissillugu akii kiilumut 21,30 kr.-iupput, tamannalu kiilumut 0.80 kr.-imik appariarneruvoq.

Saarullit avammut tunisat 2012-imi sanilliullugu 568 tonsinik appariarput. Tunisassiat *saarullit, qerititanut ilivitsut* avammut tunisat annertussusaat 764 tonsinik appariarput, taava *saarullit, qerititanut tisaat* avammut tunineranni annertussusaat 119 tonsinik appariarput. Saarullinnit tunisassiat tamarmik avammut tunineranni nalingat tamarmiusoq 24 mio. kr.-inik appariarpoq. Saarullit avammut tunisat nalingisa appariarnerannut pissuteqarneruvoq *saarullit, qerititanut ilivitsut* appariarnerat, avammut niuernermi nalingat 24. mio.-inik appariarput.⁴

Nunarsuarmi tuniniaavinni akit Kalaallit Nunaanni tunisinermi akinut sunniuteqartarput, tassunga ilanngullugit saarullit tunineqartut akiinut. 2009-mi saarullit akii 2008-mi akiinut sanillillugit 40

² Naatsorsueqqissaartarfik; Kalaallit Nunaata nunanut allanut niuernera 2013 2014:1

³ Naatsorsueqqissaartarfik; Kalaallit Nunaata nunanut allanut niuernera 2013 2014:1

⁴ Naatsorsueqqissaartarfik; Kalaallit Nunaata nunanut allanut niuernera 2013 2014:1

% - 50 % appariarput. Akit annikitsumik qaffariarnerat 2011-mi aamma 2012-mi pisut aalajangius-simaneqarsinnaasimangillat, tassa Barentshavemi saarullinnut 2013-imi TAC annertuumik qaffariartillugu aalajangerneqarmat. Nunarsuarmi saarulliit tuniniarneqartut malunnaatilimmik qaffariarnerat kinguneqassanngatsiarpoq kalaallit nunaanni saarullinninnermi tunisinermi akit appariarneranik.

3.5 Avammut niuerneq tamarmiusoq

2012-imiit 2013-imut ineriartorneq pingarneq tassaasimavoq raajat qalerallilu akiisa qaffariarnerat, saarulliilli akii appariarlutik. Raajat avammut niuerutigineqartut annertussusaat appariartorpoq, qalerallit annikitsumik qaffariarlutik saarulliillu annertussutsikkut annikitsumik appariarlutik. Raajat saarulliilluni avammut niuerutiginerini nalingi 113 mio. kr.-inik aamma 24 mio. kr.-inik appariarput. Akerlianilli qalerallit avammut niuerutiginerini nalingi taamaaqataanik 55 mio. kr.-inik tassa 8,3 %-imik qaffariarlutik, taamatut qaffariarneq qalerallinnut tisaanut tunnganeruvoq, avammut niuernermi nalignat 44 mio. kr.-inik⁵ qaffariarlutik.

4. Raajat

4.1. Kalaallit Nunaata Kitaa

4.1.1. 2013-imut TAC-mik aalajangiineq

Kalaallit Nunaata Kitaani 2013-imut biologit siunnersuutaat tassaavoq annerpaamik 80.000 tonsinik aalisartoqassasoq. 2012-mut siunnersuut 90.000 tonsiusimavoq aamma 2011-imut 120.000 tonsiusimalluni.

Raajat pillugit biologit siunnersuutaat ukiuni kingullerni imatut oqaasertalerneqarput TAC-p aalajangersimasumik qaffasissusissaanik toqqaannartumik inassuteqaateqartoqanngitsaq. Tassunga taarsiullugu oqaatigineqarpoq TAC-p aalajangersimasumik peqassutsip illersorneqarsinnaasumik anner-tussusia ataallugu raajaqassuseq appariaannaasoq. Kalaallit Nunaata Kitaani 2013-imut raajat pillu-git siunnersuineri biologit taamaalillutik oqaaseqarput raajaqassuseq TAC tamarmiusoq 90.000 tonsiutillugu allanngorannngitsumik nungutaasaanngitsumillu aalisarnerup qulakkeerneqarneratut nalilerneqartoq. Ukiuni kingullerni siunnersuinerit tabelimi 1-imi takuneqarsinnaapput.

Tabel 1: Kalaallit Nunaata Kitaani biologit siunnersuisarnerat 2005 – 2013 (tonsit).

Siunner suineq	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kitaa	130.000	130.000	110.000	110.000	110.000	120.000	90.000	80.000

Pissarsivik: Pinngortitaleriffik.

Kalaallit Nunaata Kitaani 2012-imut TAC 105.000 tonsinut aalajangerneqarnissaa Naalakkersuisut toqqarpaat, tamannalu taamaalilluni siunnersuinermit qaffasinneruvoq. Tamannali biologit siunnersuisarnerisa ineriartornerat tunuliaqutaralugu isigineqassaaq, tassani pisat annertunerpaaffissaannik siunnersuutigineqartoq annerusumik apparsimalluni, 2011-imi 120.000 tonsiniit 2012-imi 90.000 tonsinut. TAC-ip taamaaqataanik annertuumik apparneratigut aningaasaqarnikkut sakkortuumik kingunerlutsitsinnaanera pinngitsoortinniarlugu TAC taamaalilluni 2012-imi 105.000 tonsinut aalajangerneqarpoq. Peqatigisaanik malugineqassaaq kalaallit nunaata kitaata imartaani raajanut TAC-imik aalajangersaernerup aamma raajarniarnermut aqutsinermi pilersaarummik malitaqarmat. Tassani allasimavoq TAC-imik aalajangersaernerup biologit siunnersuinerat malissagaa, taamaat-

⁵ Naatsorsueqqissaartarfik; Kalaallit Nunaata nunanut allanut niuernera 2013 2014:1

torli una ilassutigalugu aatsaat immikkorluinnaq pisoqarsimatillugu 10 %-imik annertunerusumik TAC-imi ukiumoortumik allangortitsinermik kinguneqartumik TAC-imi aalajangiisoqartassasoq. Peqatigisaanik biologit siunnersuutaannut naleqqussarneq ukiunik pingasunik sivisunerusumik sivi-sussuseqartussaananani. 2013-imi kalaallit nunaata kitaani raajarniarneq MSC-mik allagartalersorne-qalerpoq. Tamanna pissutigalugu biologit siunnersuinerannik malinninnissamut kajuminnarnerul-luni. 2013 pillugu biologit siunnersuinerana 2012-mi 90.000 tonsiniit 80.000 tonsinut appaqippoq. TAC 90.000 tonsinut aalajangerneqarpoq.

4.1.2. Avataasiorluni aamma sinerissap qanittuani aalisarnermut pisassiisutiniq agguaneq

Pisassiisutit agguarnissaat pillugu isumaqatigiissut KNAPK-p taamanikkullu APK-jusup (maan-nakkut GA) 2011-mi isumaqatigiissutaat naapertorlugu raajanik pisassiisutit avataasiorluni aamma sinerissap qanittuani aalisarnermut agguanneqartarput. Isumaqatigiissumi, maannakkut Aalisarneq pillugu Inatsimmi aalajangersarneqarnikuusumi, aalajangersarneqarpoq Kalaallit Nunaata Kitaani kalaallinut raajanik pisassiisutit agguanneqassasut sinerissap qanittuani aalisarnermut 43 %-inik aamma avataasiorluni aalisarnermut 57 %-inik.

Agguanermit tunngavik avataasiorluni aamma sinerissap qanittuani aalisarnerit akornanni pisas-siisutiniq agguanermit annertuumik pisariillisitsisoq 2002-mit atuunnikuuvoq.

2013-imi TAC-mit tamarmiusumit 90.000 tonsiusumit taamaalilluni angallatinut avataasiorluni 47.802 tonsit pisassiisutaapput taavalu sinerissap qanittuani angallatinut 36.061 tonsit pisassiisu-taallutik. Pisassiisutit sinneruttut EU-mut aalisarnermi peqatigiinnissamik isumaqatigiissut naa-perlugu angallatinut EU-meersunut 4.000 tonsit pisassiisutaapput aammalu Kalaallit Nunaata Kitaani raajat MSC-mit akuerineqarnissaat siunertaralugu Kalaallit Nunaannit periuseq nutaaq naapertorlugu Canadamut 2.737 tonsit pisassiisutaallutik. Canadamut pisassiisutit sumiiffimmi pi-neqartumi Canadap imartaata annertussusaa aammalu Canadami raajaqassutsimik procentinngor-lugu naliliineq aammalu canadamiut ukiut tallimat kingullit pisaat tunngavigalugit oqimaqqati-giissitsinikkut naatsorsorneqartarput.

4.2. Tunu

4.2.1. 2013-imi TAC-mik aalajangiineq

Tunumi raajaarniarnermut biologit 2012-imi siunnersuutaat 12.400 tonsiuvoq, tamannalu naa-per-torlugu TAC aalajangerneqarpoq, siunnersuut TAC-lu 2004-miit allangornikuunngilaq, taamaat-tumillu pisat annertunerpaaffissaat allangornani 12.400 tonsiusimalluni. Aalisarnermi peqatigiin-nissaq pillugu isumaqatigiissut naapertorlugu 7.500 tonsit EU-mit pisassiisutigineqarput. Sinne-ruttut 4.900 tonsit kalaallit angallataannut 2013-imi pisassiisutigineqarput. Tunumi raajarniarneq taamaallaat avataasiorluni aalisarluni ingerlanneqartarpoq. 2005-mit siunnersuinerit takussutissiaq 2-mi takuneqarsinnaapput.

Tabel 2: Tunumi raajarniarnermut biologit siunnersuutaat 2005-2013 (tonsit).

Siunnersuin eq	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tunu	12.400	12.400	12.400	12.400	12.400	12.400	12.400	12.400	12.400

Pissarsivik: Pinngortitaleriffik.

4.3. Nuna tamat imartaanni rajartassiissutit

4.3.1. Flemish Capip eqqaani raajat (NAFO-mi sumiiffik 3M)

Flemish Capimi raajarnarneq (NAFO-mi sumiiffik 3M) nunat tamat imartaanni ingerlanneqartarpoq, aalisarnerlu NAFO aqqutigalugu malittarisassaliorneqartarpoq. Aalisarsinnaatitaaneq ullut aalisarfiit atorlugit naatsorneqartarpoq.

NAFO-mi 2010-mi ukiumoortumik ataatsimiinnermi biologit siunnersuinerat naapertorlugu kinguartitsinerup atuutilersinneqarnissaanik aalajanginnerup kingorna Kalaallit Nunaat 2013-imi 2012-tulli ullunik aalisarfissaqanngilaq, tamannalu 2011-mi, 2012-imi aamma 2013-imi ukiumoortumik ataatsimiinnerni aalajangiusimaneqarpoq.

4.3.2. Grand Bankip eqqaani raajat (NAFO-mi sumiiffik 3L)

New Foundlandip avataani Grand Bank-imi (NAFO-mi sumiiffimmi 3L-imi) raajat Canadap aalisarnermi oqartussaaffiata iluaniinneruvoq, kisiannili raajaqarfimmi sumiiffik minnerusoq pingaaruteqartarpoq nunat tamat imartaaniippoq. Biologit 2013-imut siunnersuineranni inassuteqaatigineqarpoq sumiiffimmi tassani 8.600 tonsit annerpaamik pisarsineqarsinnaassasut.

Canadap NAFO-llu 1999-imi isumaqatigiissutaat naapertorlugu Canada sumiiffimmi tassani raajanut TAC-p tamarmiusup 5/6-ia pissavaa, taakkulu 7.160 tonsiupput, tassa nunat tamat imartaanni 3L-imi taajat Canadap 200 sømilinik killeqarfiata iluani canadamiut raajaataasa ilagimmatigit. Sinneruttut siorna 960 tonsiusut nunat isumaqatigiissuteqaqataasut allat akornanni isumaqatigiissut mallilugu assigiimmik agguanneqassapput, taamaallitutik 96 tonsinik tunineqarlutik. Kalaallit Nunaat Savalimmiullu NAFO-mi Danmarkip Savalimmiut Kalaallillu Nunaata /DFG) aallartitaasa ilagaat, taamaallitutillu pisassiissutit taakku agguaatissalugit.

DFG-li 2003-miilli agguaneq taanna maalaarutigisarpaat, tassa Savalimmiut imartami piffissap ingerlanerai aalisartarnertik qimassutsimillu ilisimatusarnermut tapersiisarnertik il.il. pissutigalugit maannakkut agguanermit TAC-mit annertunerusumik pisassinneqarnissamik piumasaqarsinnallutik isumaqarmata. Taamaammatt DFG imartami 3L-imi raajanik imminut pisassippoq, taakkulu 2013-imi 889 tonsiupput, Kalaallillu Nunaat taakkunanga 152 tonsinik pisassinneqarpoq. Imminneerluni pisassiissutit allangornerat TAC-p NAFO-p ukiumoortumik ataatsimiinnerani aalajangerneqartartup allangornera tunngavigalugu annertussuseqarpoq.

4.3.3. Svalbardip eqqaani raajat

Norgemut 1992-imut aalisarneq pillugu isumaqatigiissuteqarnermi Kalaallit Nunaata uparuarpa Kalaallit Nunaata/Danmarkip "aalisarnermi illersuiffiusoq" pillugu norskit namminersorlutik nalunaarutaat akuerisinaanagu, taannalu Norgep Svalbardip eqqaani aalisarnermik killilersuinermi atuutilersippaa. Ukiut tamaasa nunat marluk isumaqatigiinniarnerni Kalaallit Nunaat inissisimani nalu arutugisarpaat, tamannalu isumaqatigiissummut ilanngussamut allanneqartarpoq. 2013-imut isumaqatigiissummut ilassut siusinnerusut atornerqartartup oqaasertalerneqarpoq:

"Svalbardip eqqaani raajarniarneq eqqarsaatigalugu norskit aallartitaasa oqaatigaat Svalbardip eqqaani raajarniarneq pillugu peqqussutit 19. juli 1996-imi atuutilersinneqartut atortuutinneqassasut. Kalaallit aallartitaasa tassunga atatillugu killilersuineq taanna pillugu isumartik tusagas-siutitut nalunaarummi ersittoq norskit oqartussaasuinnut 11. september 1997-imi tunniunneqartarpoq oqaatigaat."

Kalaallilli Nunaat 1980-ikkut aallartinneraniilli Svalbardip eqqaani raajarniarnikuunngilaq, kisiannili Kalaallit Nunaat siunissami raajaniarsinnaanermik periarfissani taamaatinngilai. Svalbardip eqqaani raajarniarnermi peqqussutai 1997-imeersut atuuttunut (tassa Kalaallit Nunaata akuerinngisai) tunngatillugu Kalaallit Nunaat kilisaatit tallimat atorlugit ulluni aalisarfiusuni 450-ini raajaniarsinnaavoq.

5. Aalisakkat allat

5.1. Kalaallit Nunaata Kitaa

5.1.1. Qalerallit

Pisassiiffiusumi kitaata kujataani (Davis Strædet) avataasiorluni qaleralinniarnermut biologit siunnersuinnermini 2013 TAC 14.000 tonsiissasoq inassuteqaatigaat, tamannalu ukiuni kingullerni siunnersuisarnermut sanilliullugu allanngunngilaq. Qalerallit aamma Canadap Kalaallillu Nunaat assigiimmik avittarpaat, Davis Strædemilu qaleraleqassuseq allanngoranngitsutut isigineqarpoq. Kalaallit Nunaata aqutseqarfimmi kitaata kujataani (Davis Strædet) 2013-imi pisassiissutinit pisassai taamaalillutik 7.000 tonsiupput.

Davis Strædemi TAC assigalugu pisassiiffimmi kitaata avannaani (Baffinip Kangerliumanersua) TAC Canadalu assigiimmik avinneqartarpoq. 2013-imi siunnersuut 13.000 tonsiuvoq, tamanna aamma ukiuni kingullerni siunnersuisarnernut sanilliullugu allanngunngilaq. Kalaallit Nunaata pisassiiffimmi kitaata avannaa (Baffin Kangerliumanersua) 2013-imi pisassiissutinit pisassai taamaalillutik 6.500 tonsiupput.

Ataatsimut qaleraliutit agguanneqarnissaat pillugu Kalaallit Nunaat Canadamut aqutsinissamik suli isumaqatigiissuteqanngilaq, kisiannili maannamut periusaasoq tassaavoq illuatungeriit TAC-ip assigiimmik avinneqarnissaa nipaatumik akuerineqartarnera.

5.1.2. Tupissutit

Kalaallit Nunaat kitaani tupissutit pillugit siorna siunnersuut suli tassaavoq ukiuni aggersuni toqqaannartumik aalisarneqassanngitsut, tassa tupissutit pitsanngoriartornerat ta-kuneqarnikuunngimmat. Aalisarnerni allani saniatigut pisat aamma annertunerpaamik killilerneqarsimasariaqarput.

Aalisarnermik inuussutissarsiuteqartut suli naliliipput tupissutinik saniatigut pisaqarani qaleralinniartoqarsinnaanngitsoq. Taamaammatt ukiut siuliitulli 2013-imi 1.000 tonsinik saniatigut pisassiinissaq Naalakkersuisut aalajangerpaat.

5.1.3 Suluppaakkat

Kalaallit Nunaanni nunarsuup toqqaviani Suluppaakkat angisuut (*Sebastes marinus*) pillugit biologit 2013-imut suli siunnersuutigaat toqqaannartumik aalisarneqassanngitsut. Suluppaakkanik saniatigut pisat annertunerpaamik killilersimaarniartariaqarput.

Naalakkersuisut 2005-2012 assigalugu suluppaakkanik angisuunik 2013-imi 1.000 tonsinik saniatigut pisassiinissaq aalajangerpaat.

5.1.4. Nataarnat

Nataarnat pillugit biologit siunnersuuteqanngillat, nataarnanillu pisat siunnersuinermit atugassanik paasissutissanik katersuinermit atatillugu killeqartorujussuupput.

Naalakkersuisut aalajangiipput 2013-imi 1.000 tonsinik nataarnanik pisassiisoqassasoq, tamannalu 2012-mut sanilliullugu allanngunngilaq. Aalisarnermik Peqatigiinnissamik Isumaqatigiissut naapertorlugu EU 200 tonsinik pisassinneqarpoq, sinneruttullu 800 tonsit avataani qaleralinniarnermut atatillugu saniatigut pisassatut pisassiissutaapput.

5.1.5. Qeeqqat

Biologit 2013-imut suli inassuteqaateqarput qeeqqat toqqaannartumik aalisarneqassanngitsut. Taamaammatt raajarniarnermi saniatigut pisat annertunerpaamik killilersimaarneqartariaqarput. Qeeraqassuseq pitsanngoriaateqartut ukiuni kingullerni paasineqarpoq, tamassumalu neriunarsisippaa qeeqqat ikkarnersani siunissami amerleqqissasut. Naalakkersuisut 2013-imut 1.000 tonsinik saniatigut pisassanik pisassiipput, tamannalu 2012-imut sanilliullugu allanngunngilaq.

5.1.6. Ammassat

Kalaallit Nunaata kitaani ammassaqassutsimik naammattumik ilisimasaqannginneq pissutigalugu biologit siunnersuuteqanngillat. Ukiuni 1997-1999 aamma 2010-mi 25.000 tonsinik pisassiisoqarpoq, ammassanniartoqanngilarli. Taamaammatt 2012-mi 2013-imiluunniit pisassiisoqanngilaq, ki-siannili raajarniarnermut atatillugu 2013-imi 3.000 tonsinik saniatigut pisassanik pisassiisoqarpoq.

5.1.7. Saattuut

2013-imi avataasiorluni saattuarniarnermut biologit siunnersuutaat aqutsiveqarfimmi Nuuk-Paamiuni 1.000 tonsiuvoq, aqutsiveqarfimmilu Sisimiuni avataasiorluni aalisarnermit suli matoqqal-luni. Aqutsiveqarfinni Qeqertarsuup Tunua-Uummannamut, Maniitsoq-Kangaamiunut aamma Nar-saq-Qaqortumut suli siunnersuisoqanngilaq.

Naalakkersuisut 2013-imi aalajangiipput avataasiorluni saattuarnermut TAC 250 tonsinut aalajan-gerneqassasoq, tamannalu 2012-mut sanilliullugu 250 tonsinik appasinnerulluni. Pisassiissutit Aali-sarnermik Peqatigiinnissamik Isumaqatigiissut naapertorlugu taamaallaat angallatinit EU-meersunit aalisarneqarsinnaapput. Avataasiorluni saattuarniarsinnaassutsip killeqarnerata kinguneranik pisas-sat annertussusissaattut inassuteqaatit ataatingaatsiarlugit TAC aalajangerneqarpoq. Tamassumun-ga taarsiullugu sinerissap qanittuani 2013-imi 2012-lu assigalugu sinerissap qanittuani pisassiis-sutit siunnersuutaasunit qaffasinnerutinneqarput.

Tabel 3: Avataasiorluni saattuarniarnermut pisassiissutit 2004-2013 (tonsit).

Avataasiornermi pisassiissutit	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Pisassiissutit	2.405	1.500	1.500	500	500	1.930	900	500	500	250
Taakkunangga EU-mut	1.000	1.000	1.000	500	500	500	500	500	500	250

Pissarsivik: APNN.

5.2. Tunu

5.2.1. Qalerallit

Tunumi qalerallit Islandi Savalimmiullu peqatigalugit qaleraliutigineqarput. Siusinnerusukkut Islandip imartaani qalorsuit atorlugit aalisarnerup annertunersaa ingerlanneqartarnikuuvoq, ukiuni kingullerni aalisarneq annertusiartortoq Kalaallit Nunaata imartaanut nuukkiartorpoq.

ICES-ip 2013-imut inassuteqaatigaa Tunumi, Islandimi Savalimmiunilu pisat 20.000 tonsit qaangisangikkaat. 2000-imili pisat 20.000-it aamma 30.000 tonsit akornanniissimapput. 2013-imi 26.923 tonsit aalisarneqarput, taakkunanga kalaallit nunaata imartaani 8.694 tonsit, islandip imartaani 15.400 tonsit aamma savalimmiut imartaani 2.582 tonsit.

2012-mut siunnersuinermini ICES-ip aamma kaammattuutigaa peqassutsip ineriartortinnissaa eqqarsaatigalugu naalagaaffiit sinerillit akornanni aqutsinermik isumaqatigiissuteqartoqassasoq. Siunnersuineq islandip, kalaallit nunaata aamma savalimmiut imartaannut tamarmiusumik tunniunneqartarpoq.

2008-ip aamma 2009-ip ingerlanerani iluatsitsiviunngitsunik isumaqatigiinniartoqareersoq, 2012-imi arlaleriarluni isumaqatiginninniartoqareersoq aalisarnermi ingerlataqartunut anginernut marlunnut Islandimut aamma Kalaallit Nunaannut Tunumi qaleralinnik aqutsineq pillugu isumaqatigiissusiorneq iluatsinneqarpoq qaleralinnillu pisassiissutit agguarneqarlutik. Tamanna ilaatigut kinguneqarpoq TAC 2014-ip tungaanut biologit siunnersuinerannut naleqqussarneqassasoq, tamassumalu kingorna piffissamut sivisuumut aqutsinermut pilersaarut atuutilissasoq.

Nunat marluk isumaqatigiissutaat naapertorlugu Kalaallit Nunaat EU-mut, Ruslandimut Norgemullu Tunumi qaleralittassiimavoq.

5.2.2. Tupissutit

Tunumi 2013-imut tupissutit pillugit biologit aamma siunnersuuteqanngillat. Maannakkut aalisarnerup takutippaa tupissuteqassuseq appassisorujussuaq. 2013-imut TAC 1.000 tonsinut aalajangerneqarpoq, taakkulu qaleralinniarnermut atatillugu saniatigut pisatut pisassiissutaapput.

5.2.3. Suluppaakkat naqqasiortut suluppaagarujussuillu

Suluppaakkat naqqasiortut assigiinngitsut marluupput: suluppaakkat angisuut (*Sebastes marinus*) aamma suluppaakkat itisoormiut naqqasiortut (*Sebastes mentella*). Suluppaakkat taakku Kalaallit Nunaata Islandip Savalimmiullu imartaanniippat. Aalisarnerup annertunersaa Islandip imartaani ingerlanneqarpoq.

ICES-imi biologit 2013-imut inassuteqaataat tassaavoq Tunumi, Islandimi Savalimmiunilu tamaani suluppaakkat angisuut (*Sebastes marinus*) amerlanerpaamik 40.000 tonsit pisarineqassasut. Taakkunanga kalaallit nunaata imartaani 1.649 tonsit aalisarneqarput.

ICES-ip Tunumi suluppaakkat itisoormiut naqqasiortut pillugit 2013-imi annerpaamik 3500 tonsinik pisaqartoqarnissaa siunnersuutigaa. Tunup nunavimmuut toqqavianing suluppaakkanik itisoormiunik toqqaannartumi aalisarneq 2009-mi aallartippoq, pisallu 2009-mi 895 tonsiniit 2010-mi aamma 2011-imi 6.700 tonsinut qaffallutik. Pisat appartinnissaannik ICES-ip kaammattuineranut tunuliaqutaasoq tassaavoq peqassutsip annikilliarternernut takussutissaqarnera, peqatigisaanillu aalisarnerup sumiiffimmut annikilliarternernut killeqartinneqarnera. ICES-imit malugineqarpoq sulup-

paakkap itisoormiup arriitsuinnarmik alliertortarnera, kingusissukkullu kinguaassiorsinnaalertarnera eqimattanilu katersuuttarnera pissutigalugu suluppaakkat annertuallaamik aalisarneqarnerminnut sunnertiasuupput.

2013-imut katillugit suluppaakkanut angisuunut aamma suluppaakkanut itisoormiunut pisassiisutit ataatsimoortunik 8.500 tonsinik aalajangersaasoqarpoq. Suluppaakkat taaneqartut taakku marluk amerlanertigut ataatsimoortillugit aalisarneqartarput, amerlanertigullu kalitaniittarlutik suluppaakkat itisoormiut 30 %-it aamma suluppaakkat angisuut 70 %-it missaaniittut.

5.2.4. Nataarnat

Tunumi nataarnat pillugit biologit suli siunnersuuteqanngillat. Nalaakkersuisut 2007-2012-tuulli 2013-imut TAC 2.000 tonsinut aalajangerpaat. Tamassumunnga pissutaaneruvoq EU Norgelu aalisarnermi peqatigiinnissamik isumaqatigiissut aamma nunat marluk isumaqatigiissutaat naapertorlugu pisassinneqarnerat, taakkulu 2013-imi 200 tonsiupput aamma 160 tonsiullutik. Taamaalilluni 1.640 tonsit kalaallit angallataannut sinnerupput, taakkulu aamma saniatigut pisatut pisassiisutaapput.

5.2.5. Qeeqqat

Tunumi qeeqqat pillugit biologit suli siunnersuuteqanngillat. Naalakkersuisut 2013-imut saniatigut pisanut pisassiisutit 1.000 tonsit aalajangerpaat, taakkulu ukiut siuliinut sanilliullugit allannginngillat.

5.2.6. Ammassat

Imartani Jan Mayenip Islandip aamma Kalaallit Nunaata akornanni ammassaat ataatsimut ammassaataapput, taakkulu Norgep, Islandip aamma Kalaallit Nunaata akornanni isumaqatigiissutikkut malittarisassaqaartinneqarlutik. Nunat taakku pingasut Islandimi Immami Ilisimatusarnermut Isittumit siunnersuineq tunngavigalugu TAC-mik aalajangiisarput.

Ammassaat pillugit isumaqatigiissut assigiinngiaartuuvuq TAC arlaleriarluni aalajangerneqartarluni. Ukioq pisassiiffik tassaavoq 20. junimiit ukiumi tulliuuttumi 30. april tikillugu. Ammassaat suf-finerat pissutigalugu Tunumi majimi junimilu eqqissisimatitaapput. Nalinginnaasumik junimi TAC-iugallartoq aalajangerneqartarpoq inaarutaasumillu TAC ukiumi tulliuuttumi februar/martsimi aalajangerneqartarluni. Nunat taakku pingasut akornanni pisassiisutit inaarutaasumik agguarnerat inaarutaasumik TAC aallaavigalugu naatsorneqartarput.

Piffissami 2012/2013-imi inaarutaasumik TAC 570.000 tonsinut aalajangerneqarpoq. Nunat pingasut isumaqatigiissutaat naapertorlugu Kalaallit Nunaata 11 %-ii pisassarai, tassa piffissami aalisarfiusumi 2012/2013-imi 62.700 tonsit, taakkunanngalu Aalisarneq pillugu peqatigiinnermik isumaqatigiissut naapertorlugu EU-p Kalaallit Nunaata pisassiisutit pisassaanit 70 %-inik pisassinneqartarpoq. Taamaamat isumaqatigiissut malillugu EU-p 43.890 tonsit pisassarai. Pisassiisutit EU-mit iluaqutigineqanngillat, tassa aalisarneq taamaallaat ukiuunerani ingerlanneqartarmat.

5.2.7. Saarullernat (misileraalluni aalisarneq)

Saarullernat nunat sineriallit ataatsimut aalisagaatigaat, TAC-imit amerlanerpaat nunat sineriaqarfiusut EU-mut, Norgemut, Savalimmiunut Islandimullu pisassiisutiginneqartarlutik. Kalaallit Nunaat NEAFC-imi isumaqatigiissuteqaqataasut saarullernanik annikitsunik pisassinneqarpoq, taamatullu aamma Ruslandi aamma nunat sinerialittut akuerisaanngitsoq.

Nunat sineriallit isumaqatigiissutigaat saarullernanik 2013-imut TAC 643.000 tonsiussasoq, Kalaallit Nunaat taakkunanga 3472 tonsinik pisassinneqarluni. 2012-imut sanilliullugu tamanna qaffaerneruvoq, tassani pisassiissutit 2117 tonsiullutik, tamannalu biologit siunnersuutaasa allanngorneranik pissuteqarpoq. Pisassiissutit nunat marluk isumaqatigiissutaat naapertorlugu sumiiffimmi NEAFC-ip Savalimmiullu imartaanni aalisarneqarsinnaapput.

Naalackersuisut aamma kalaallit nunaata imartaani misileraalluni aalisarnermut 2013-imi pisassiissutinik 10.000 tonsinik aalajangiipput. Kalaallilli Nunaata imartaani pisat killeqartorujusuupput. Saarullernanit pisat 135 tonsit missaaniipput.

5.2.8. Ammassassuit (misileraalluni aalisarneq)

Tunumi ammassassuarnik biologit 2013-imut suli siunnersuuteqanngillat, tassa misileraalluni aalisarneq nutaajusorujussuaq pineqarmat. Naalackersuisut 2012-misulli Kalaallit Nunaata imartaani 2013-imi 10.000 tonsinik misileraalluni aalisarnermut pisassiipput. Kalaallilli Nunaata imartaani pisat killeqartorujusuupput. Ammassassuarnik inaarutaasumik pisat 2.221 tonsit missaaniipput. Kalaallit Nunaat aammattaaq nunat tamat akornanni ammassassuarnik 2013-imi 15.000 tonsinik pisassinneqarpoq, taakkulu nunat tamat imartaanni aalisarneqarsinnaapput.

5.2.9. Avaleraasartuut (misileraalluni aalisarneq)

Tunumi avaleraasartuut atlantikup avannaata kangiani avaleraasartuutit ataatsimoorussat ilagaat. Peqassusermut ICES-ip 2013-imi siunnersuutaa 497.000 – 542.000 tonsit akornaniippoq. Peqassuseq naalagaaffinnit sinerialinnit (EU, Norge, Savalimmiut aamma Island) aqunneqarpoq, kisiannili 2009-mili peqassuseq pillugu isumaqatigiissuteqarsimanani. Avaleraasartuut pillugit naalagaaffiit sineriallit isumaqatigiinniartarneranni 2013-imi Kalaallit Nunaat alaatsinaattutut peqataasalerpoq.

Naalackersuisut siullermik avaleraasartuunik 15.000 tonsinik misileraanermi pisassiipput, taannali annertusiartortinneqarsimalluni, aalisarnerlu naammassimmat 54.163 tonsit aalisarneqarsimallutik. EU avaleraasartuunik 1.400 tonsinik pisassinneqarpoq, taakkulu ingerlatseqatigiiffimmut estlandimiumut tunniunneqarsimallutik.

5.2.10 Kapisillit ilaat guldlaks (misileraalluni aalisarneq)

Taakku saniatigut kapisillit ilaat guldlaks pillugit misileraalluni aalisarnermi 10.000 tonsinik pisassiisoqarpoq, aalisarnermilli tassannga pisat pillugit nalunaaruteqartoqarsimanani.

5.3. Kitaa aamma Tunu

5.3.1. Saarulliit

ICES-ip suli inassuteqaatigaa saarulliit 2013-imi toqqaannartumik aalisarneqassanngitsut.

2013-imut avataasiorluni saarullinniarnermut aqutsinissamik pilersaarut 2011-mi akuerineqartoq naapertorlugu misileraalluni aalisarnermut 5.000 tonsit aalajangerneqarput, taakkulu 2011-mut sanilliullugu allanngunngillat, taakkunanggalu EU 2.000 tonsinik Norgelu 750 tonsinik pisassinneqarput. Taamaallilluni Kalaallit Nunaanni 2013-imi pisassiissutit sinneruttut 2.250 tonsiupput. Naalackersuisut septembarimi aalajangerput sinerissamut qanittumi pisassiissutit avataasiorluni pisassiissutinut 1.500 tonsit nuunneqassasut, tamatumalu kingunerisaanik 2013-imi avataasiorluni saarullinniarnermi TAC tamarmiusoq 6.500 tonsinngorluni.

5.3.2. Irmingerhavimi suluppaakkat itisoormiut

Itisoormiunik suluppaagarniarneq Irmingerhavip avammut kangiani annertunerpaamik ingerlanneqartarpoq, taavalu Islandip Kalaallillu Nunaata akornanni Irmingerhavimi allani annikinnerusut pisarineqartarlutik.

ICES siunnersuinerani 2010-miilli suluppaakkat ikerinnarsiortut marlunnut avinneqarput 1) *suluppaakkat qaffasinnerusumiittut*, tassani 2013-imut siunnersuutit 0 tonsiullutik, tamannalu 2011-2012-mut sanilliullugu allanngunngilaq aamma 2) *suluppaakkat iterusumiittut*, tassani 2013-imut siunnersuutit 20.000 tonsiupput.

Suluppaakkanik aqutsineq, tassunga ilanngullugu TAC-mik aalajangiineq, naalagaaffiit sineriallit (Kalaallit Nunaat, Island aamma Savalimmiut) aamma isumaqatigiissummut ilaanngitsut (Norge, EU aamma Rusland) akornanni ingerlanneqartarpoq isumaqatiginiutigineqarlunilu.

Suluppaakkanik aqutsineq agguaanerlu pillugit ukiunut arlalinnut isumaqatigiissutaagallartoq Kalaal-lit Nunaata, Savalimmiut, Norgep, EU-p Islandillu akornanni 2011-imi isumaqatigiissutaasoq aallaavigalugu TAC, biologit siunnersuutaannut naapertuutilernissaanut appartikkiartuaarneqartoq agguanneqartarpoq. Ruslandi aalajangersimavoq isumaqatigiissutit avataaniinniarluni, annertuumillu aalisarnini suli ingerlallugu.

2013-imut TAC taamaalilluni siumut 26.000 tonsinut aalajangerneqarpoq, Islandimut 31,02 %-it, DFG-mut 28,98 %-it (taakkunannga Kalaallit Nunaat 22,25 %-inik Savalimmiullu 6,73 %-inik pisassinneqarlutik, Ruslandimut 20,70 %-it, EU-mut 15,45 %-it kiisalu Norgemut 3,85 %-it pisassiissutigineqarlutik. Kalaallit Nunaannut 2013-imut pisassiissutit 5.013 tonsiupput (22,25 % / 26.000 tons).

6. Sinerissamut qanittumi aalisarneq

6.1 Raajat

Sinerissap qanittuani aalisariutinut Kalaallit Nunaata kitaani raajanik pisassiissutit Aalisarneq pil-lugu inatsimmi § 5, imm. 3 naapertorlugu 43 %-iupput (aamma tak. immikkoortoq 3.1.2), tamannalu kinguneqarpoq 2013-imi raajanik pisassiissutinit pisassat 36.061 tonsiunerannik. Sinerissap qanittuani 2005-miilli raajanik pisassiissutinit pisassat tabelimi 4-mi takuneqarsinnaapput.

Tabel 4: Sinerissamut qanittumi 2005 – 2013 raajaniarnermut pisassiissutinit pisassat (tonsit).

Sinerissamut qanittumi	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Pisassiissutit pisassat	55.900	55.900	55.900	53.019	49.265	47.545	51.600	42.000	36.061

Pissarsivik: KANUAANA.

6.2. Saattuat

Saattuarniarnermut nalunaarut nutaaq Naalackersuisut 2004-mi akuersissutigaa. Tamanna ilaatigut kinguneqarpoq sinerissap qanittuani aalisarneq aqutsiveqarfinnut immikkoortunut arfinilinnut im-

mikkut tamarmik pisassiivigineqartunut agguarneqarnera. Angallat ataaseq annerpaamik aqutsiveqarfinni marlunni aalisarsinnaanermut akuersissuteqarsinnaavoq. Aammattaaq 64°15 N avannaani aalisarnej ukiumi qaammatini pingasuni siullerni matoqqasarpoq. Malittarissanit taakkunanga 2013-imut immikkut akuersissuteqarnissaq aalajangerneqanngilaq.

Biologit 2013-imut siunnersuutaat 2012-mut sanilliullugu allanngungaannilaq, tassa aqutsiveqarfimmi Nuuk-Paamiut annerpaamik 200 tonsit aamma aqutsiveqarfimmi Qeqertarsuup Tunuani annerpaamik 600 tonsit pisassatut inassuteqaatigineqarput aamma aqutsiveqarfimmut Sisimiunut, tassani pisassat annerpaamik 300 tonsiunissaat inassuteqaatigineqarluni, taakkulu agguarlugit qangalili aalisarfiusartunut 150 tonsit kiisalu kangerlunni Nassuttuumut aamma Isortoq Avannarlermut 150 tonsit. 2011-imut siunnersuineri pisassat annerpaamik 500 tonsiunissaat inassuteqaatigineqarpoq. Paasissutissat ikinnerat pissutigalugu aqutsiveqarfinnut Maniitsumut aamma Narsaq-Qaortumut siunnersuuteqartoqanngilaq.

Tabel 5: Sinerissamut qanittumi sattuarnermut TAC-it 2005 – 2013 (tonsit).

Sinerissamut qanittumi	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
TAC	5.236	4.440	4.380	4.200	2.150	3.150	2.280	2.330	2.780

Pissarsivik: APNN.

Naalackersuisut aalajangiipput 2013-imi TAC 2.230 tonsinut aalajangerneqassasoq. Kisiannili oktober 2013-imi Naalackersuisut aalajangiipput aqutsiveqarfimmi Nuuk-Paamiuni pisassiissutit 200 tonsinik aamma Sisimiuni 150 tonsinik qaffanneqassasut. Aammattaaq Naalackersuisut novembarimi aalajangerlutik aqutsiveqarfimmi Qeqertarsuup Tunuani-Uummannani pisassiissutit 100 tonsinik qaffanneqassasut, taamaalilluni 2013-imi TAC tamarmiusoq 2.780 tonsinngorpoq, tamannalu tabelimi 5-imi takuneqarsinnaavoq (aamma tak. immikkoortoq 5.1.7).

6.3. Uiluut

2004-miilli biologit siunnersuisarnerat allanngornikuunngilaq aalisarnermillu inuussutissarsiuteqartunit uiluinniarnermik aqutsinerup allanngortinneqarnissaanik kissaateqartoqarnikuunani. Taamaammat soorlu tabelimi 6-imi takuneqarsinnaasoq sumiiffiit pisassiiviusut allanngortinneqannginnissaat Naalackersuisut qinerpaat, kisiannili sumiiffimmi pisassiiviusumi Attumi pisassiissutit 2012 assigalugu 300 tonsinik qaffanneqarlutik, taamaalilluni 2013-imut TAC 2.520 tonsinut aalajangerneqarpoq. Aammattaaq aalisarnermi tassani angallat ataasiinnaq aalisarpoq.

Tabel 6: Uiluinniarnermi TAC 2005 – 2013 (tonsit).

Pisassiiffik	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Nuuk	720	720	720	720	720	720	720	720	720
Aqajarua*	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Attu**	100	100	100	100	100	100	100	400	400
Sisimiut - Kujataa (Saqqaq)	400	400	400	400	400	400	400	400	400
Sisimiut – Avannaa (Kangaarsuk)	700	700	700	700	700	700	700	700	700
Isortoq	300	300	300	300	300	300	300	300	300
Uiluut katillugit	2.220	2.220	2.220	2.220	2.220	2.220	2.220	2.520	2.520

* 2003-mi matuneqarpoq sumiiffiup eqqissisimatitaanera pissutigalugu.

** Sumiiffiup matuneqartup avataani killilersorneqanngitsumik aalisartoqarsinnaavoq.

Pissarsivik: APNN.

6.4. Qalerallit

Biologit 2013-imut suli inassuteqaateqarput sinerissap qanittuani qalerallinnik pisassiiviit pingasunik immikkoortunik aqutsiveqarfeqassasoq, Qeqertarsuup Tunua, Uummannaq aamma Upernavik. Sumiiffinnut siunnersuisarneq Namminersorlutik Oqartussat qinnuiviginninnerisa kingorna ukiunut marlunnut 2013-mut 2014-imullu inassuteqaateqartoqarpoq.

Inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi piffissap ingerlanerani paasissutissat biologillu misissuinerisa piffissami sivikitsumi ingerlanneqarsimera pissutigalugit aqutsiveqarfinni Upernavimmi aamma Kalaallit Nunaata sinnerani naliliinermik biologit nutarterisinnaangillat. Tamassuma kinguneranik sumiiffinni taakkunani 2013-imut pisassiissutit qaffasissusissaannik inassuteqaateqartoqarsinnaangilaq.

Aqutsiveqarfimmi Upernavimmi 2013-imi inassuteqaat 6.300 tonsiuvoq, tamannali tassaalluni siul-lermeertumik biologit siunnersuinerannik malitsineq. Inuussutissarsiutigalugu aalisarnermiit aamma peqassusermik biologit misissuineranniit qangaaniilli paasissutissat siunnersuineranut tunngaviup-put.

Aqutsiveqarfimmut Qeqertarsuup Tunuanut 2013-imi pisassat annertunerpaamik 8.000 tonsiussa-sut inassuteqaatigineqarpoq, tamannalu 2012-mut sanilliullugu allanngunngilaq. Tamanut tunnga-sumik naliliineq tassaavoq qaleraleqassuseq ukiuni kingullerni appariartortoq. Kisiannili biologit misissuinerisa takussutissippaat qalerallit suffisarnerat annertusiartortoq. Tamanna qalerallit amer-liartornerannut tapersiisinnaavoq.

Aqutsiveqarfimmut Uummannaq inassuteqaatigineqarpoq 2013-imi pisat 5.000 tonsit qaangis-sanngikkaat, tamannalu 2012-mut sanilliullugu allanngunngilaq. Naliliinerup kingorna qalerale-qassutsip allanngorneranik takussutissaqanngilaq. Aggvaqatigiissillugu angissusaat apparialaarpoq, kisiannili 2007 – 10 logbogit takutippaat allanngoriartooqanngitsoq imaluunniit annikitsumik alliar-tortut.

Naalakkersuisut aalajangiippat aqutsiveqarfinni taakkunani pingasuni 2013-imut TAC 2012-mut sanilliullugu qaffanneqassasoq. Naalakkersuisulli aalajangiippat aqutsiveqarfinni taakkunani pinga-suni TAC 3.300 tonsinik qaffanneqassasoq, tamannalu ataani tabeli 7-imi takuneqarsinnaavoq.

Tabel 7: Sinerissamut qanittumi qalerallinniarnermi TAC 2008-2013(tonsit).

Pisassiiffiit	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Qeqertarsuup Tunua	12.500	8.800	8.800	8.000	8.300	9.200
Uummannaq	5.750	5.000	5.799	6.000	6.300	7.550
Upernavik	6.000	6.000	6.500	6.500	6.800	7.950
Qalerallit katillugit	24.250	19.800	21.099	20.500	21.400	24.700

Pissarsivik: KANUAANA.

Aammattaq sumiiffiit pisassiiviusut avataanni Qaanaami, Tunumi aamma Kalaallit Nunaata kuja-taata kitaani sinerissap qanittuani annikitsumik aalisartoqartarpoq.

6.5. Saarullit

Biologit siunnersuineranni inassuteqaatigineqarpoq suffisartut pitsaanerpaamik amerliartortinniarlugit suli toqqaannartumik aalisartoqassanngitsoq. Naalackersuisulli aalajangiipput inuussutissarsiortut isertitaqarnissamik periarfissinniarlugit peqassutsillu ineriartorneranik inuussutissarsiortut takusartagaat tunngavigalugu 2012 assigalugu 2013-imut TAC 15.000 tonsinut aalajangerneqasasoq.

Tabel 8: Sinerissamut qanittumi saarullinniarnermi TAC 2010 – 2013 (tonsit).

Sinerissamut qanittumi	2010	2011	2012	2013
TAC	8.500	11.500	15.000	13.500

Pissarsivik: KANUAANA.

Naalackersuisut septembarimi aalajangerput sinerissamut qanittumi pisassiissutit 1.500 tonsit avataasiorluni pisassiissutinut nuunneqassasut taakkulu 1.500 tonsit Kujataani nunami suliffissuarnut tulaanneqassasut. Taamatut aalajangiisoqarpoq sinerissamut qanittumi sarullittassiissutit 2013-mi tamakkerlugit aalisarneqanngimmata, taamaalilluni 2013-mi TAC tamarmiusoq 13.500 tonsinngorluni, tamannalu tabel 8-mi takuneqarsinnaalluni.

6.7. Kapisillit

Kapisillit noorartorujussuusarput aammalu Atlantikup avannaani kapisilinnik aqutsiveqarfik NASCO (North Atlantic Salmon Conservation Organization) aqqutigalugu killilersorneqarlutik.

ICES-imi biologit siunnersuineranni 2013-imut peqassuseq navianartorsiortorujussuuvoq, 2009-miilli taamaannikuulluni. Naliliisoqarpoq kapisileqassuseq piffissap ingerlanerani appasissusorujussuaq, maannamullu iluuserineqartut peqassutsip pitsanngoriartortinneqarneranut ikiuutaasutut isikkoqarnatik. Taamaalilluni Kalaallit Nunaat 2002-miilli ukiumut 20-40 tonsinik taamaallaat nammineq atugassanik aalisartarnerata sunniteqarneranik takussutissaqanngilaq.

NASCO-mi 2013-imi ukiumoortumik ataatsimiinnermi Kalaallit Nunaat isumaqatigiinniarnermi aammaarluni angusaqarpoq, tassani nammineq atugassanik 2013-imi kapisilinniarnissaq akuersissutaalluni. 2012 assigalugu 35 tonsinik pisassiisoqarpoq, taakkulu taamaallaat nunami namminerme tuniniaavinnut pisassiissutigineqarput, tassa Kalaallit Nunaat NASCO-mi isumaqatigiissut naapertorlugu kapisilinnik avammut tuniniaannginnissamik pisussaaffeqarmat. 2013-imi 25,6 tonsit missaanni kapisilinnik pisat nunaqarfinni ukunani Atammimmi, Kangaamiuni, Qeqertarsuatsiaani aamma Arsummi tunineqarlutik.

7. Kalaallit Nunaata nunallu Kalaallit Nunaata aalisarneq pillugu isumaqatigiissusiorfigissaasa akornanni pisassiissutinik agguaaneq

Aalisakkanut assigiinngitsunut Naalackersuisut TAC-nik aalajangiinerisa kingorna Kalaallit Nunaata nunallu Kalaallit Nunaata aalisarneq pillugu isumaqatigiissusiorfigissaasa akornanni pisassiissutit agguarneqartarput. Pisassiissutinik paarlaasseqatigiinnerat ataani allaaserineqarpoq. Agguaaneq aamma ilanngussami 1-imi takuneqarsinnaavoq.

7.1. EU

EU-mut aalisarnermik peqatigiinneq pillugu isumaqatigiissutit Kalaallit Nunaata aalisarnerq pillugu isumaqatigiissutaani pingaarnersaavoq. Isumaqatigiissut isumaqatigiissummut ilassut aqutugalugu immersorneqartarpoq. 1. januar 2007-imi ukiunut arfinilinnut EU-mut isumaqatigiissut kingulleq atuutilerpoq, illuatungeriit arlaannit allangortinneqanngippat. Isumaqatigiissummut ilassut ingerlaavartumik nutarterneqartarpoq. Maannakkut isumaqatigiissummut ilassut 2013-mi janurip aallaqqaataanit atuutilerpoq. Isumaqatigiissummi pisassiissutit Kalaallit Nunaata EU-mut tunisaasa annertussaasat allaqqapput. Aningaasatigut taarsiissutit Kalaallit Nunaat aalisarsinnaatitaanermut ukiumut 135 millioner kr. missaanni akilerneqartarpoq.

Tabel 9: Kalaallit Nunaata Kitaani EU'p aalisarnissamut periarfissai 2013-2015 (tonsit).

Aalisakkat	Nuussereernerup kingorna EU-mut pisassiissutit	Isumaqatigiissut naapertorlugu EU-mut pisassiissutit
Qalerallit KK	2.075	2.500
Raajat	3.400	3.400
Nataarnat	125	200
Saattuat	250	250

Kalaallit Nunaata kitaani pisassiissutit amerlassusissaattut isumaqatigiissutinit, tabelimi 9-mi takuneqarsinnaasunit, Agreed Records 2012 naapertorlugu, Kujataat Kitaani EU immikkut qaleralinnik 150 tonsinik tunineqarpoq, tamatumalu kingunerisaanik 2013-mut pisassiissutit 2.650 tonsiulerlutik. Saattuanik pisassiissutit 2013-imi EU-p atornikuunngilai. Kalaallit Nunaata kitaani pisassiissutinit EU-p pissarsiarisaanik qalerallit 575 tonsit Norgemut nuunneqarput. Aammattaaq nataarnat 75 tonsit Norgemut nuunneqarput.

Tabel 10: Tunumi EU'p aalisarnissamut periarfissai 2013-2015 (tonsit).

Aalisakkat	Nuussereernerup kingorna EU-mut pisassiissutit	Isumaqatigiissut naapertorlugu EU-mut pisassiissutit
Qalerallit	3.890	4.315
Raajat	4.800	7.500
Nataarnat	125	200
Ammassat	5.775	60.000

Tunumi pisassiissutinit tabeli 10-mi allaqqasunit, Agreed Records 2012 naapertorlugu, Tunumi EU immikkut qaleralinnik 150 tonsinik tunineqarpoq, tamatumalu kingunerisaanik 2013-mut pisassiissutit 4.465 tonsiulerlutik. EU ammassannik 5.775 tonsinik pissarsivoq, pisassiissutilli 2013-mi iluaqutiginngitsoorlugit. Tunumi EU-p pisassiissutaanik qalerallit 575 tonsit, raajat 2.700 tonsit aamma nataarnat 75 tonsit Norgemut nuunneqarput.

Tabel 11: Kitaani aamma Tunumi EU'p aalisarnissamut periarfissai 2013-2015 (tonsit).

Aalisakkat	Nuussereernerup kingorna EU-mut pisassiissutit	Isumaqatigiissut naapertorlugu EU-mut pisassiissutit
-------------------	---	---

⁶ Kalaallit Nunaata – EU-p isumaqatigiissummut ilassutit isumaqatigiissutaat nr. 6 1. januar 2013 – 31. december 2015.

Saarulliit	1.700	2.200
Suluppaakkat ikerinnarsiorlut	2.200 (Qalorsuarnik aalisarneqassapput)	3.000
Suluppaakkat	2.000	2.000
Saniatigut pisat	80	200

Tabeli 11-mi pisassiissutinit Kalaallit Nunaata kitaani Tunumilu aalisarneqarsinnaasunit suluppaakkat 800 tonsit aamma imminguit 120 tonsit saniatigut pisanut pisassissutit EU-p Norgemut nuuppai.

7.2. Savalimmiut

Savalimmiormiut Kalaallit Nunaata imartaani aalisartarnera annikitsuararsuuvoq. Kalaallit Nunaata Savalimmiullu akornanni 2013-imut isumaqatigiissummut ilassutitut isumaqatigiisutaat naapertorlugu angallatit Savalimmiuneersut pisassiiffimmi Baffinip Kangerliumanersuani avannaata kitaani 68°N avannaani qaleralinnik 100 tonsinik aalisarsinnaapput. Savalimmiut aamma Kalaallit Nunaata avannaani aalisakkanik assigiinngitsunik misileraallutik 2013-imi aalisarsinnaapput, tassunga ilanngullugit raajat 100 tonsit aamma Tunumi saarulliit, tinguttuut qeeqqallu 255 tonsit, taakkulu 2012-imi pisassiissutit assigalugit. Tassunga ilanngullugu Savalimmiut misileraalluni saarullinniarnermut katillugit annerpaamik 275 tonsiusunut atatillugu nataarnanik qaleralinnillu saniatigut pisassanik pisassinneqarpoq, taanna 2013-mi ingerlateqqinneqarluni.

Savalimmiunut Kalaallit Nunaata imartaani pisassiissutinit taarsiullugu ningittagarsuummut Kalaallit Nunaanneersumut Savalimmiut imartaani aalisakkanik naqqasiortunik misileraalluni ineriartortitsillunilu aalisarnermut ulluni aalisarfiusuni 60-imi aalisarsinnaavoq.

Kalaallit Nunaat tamassuma saniatigut atlanto-skandisk ammassassuarnik 2.050 tonsinik pisassinneqarpoq, tamannalu 2012-mut sanilliullugu 300 tonsinik annikinnerulluni, aammalu 2012 assigalugu Savalimmiut imartaani blåhvillinginik NEAFC-imi pisassiissutinit 2.000 tonsinik aalisarsinnaalluni.⁷

7.3. Norge

Kalaallit Nunaata Norgellu akornanni isumaqatigiissummut 2013-imut ilassutikkut angallatit Norgemeersut Kalaallit Nunaata imartaani 2012-imi arlalinnik pisassaqqarpoq, taakkulu tabelimi 12-imi takuneqarsinnaapput.

Tabel 12: Kalaallit Nunaata eqqaani Norgemut 2013-mi pisassiissutit (tonsit).

Aalisakkat	Nuussereernerup kingorna Norgemut pisassiissutit	Isumaqatigiisut malillugu Norgemut pisassiissutit
Kalaallit Nunaata Kitaa		
Qalreallit KK	1.475	900
Nataarnat	75	0
Tunu		
Qalerallit	850	275
Raajat	2.700	0

⁷ Isumaqatigiissummut ilassut 2013: Aalisarnermi apeqqutit pillugit Savalimmiuni Naalakkersuisut aamma Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat akornanni isumaqatigiissummut 27. maj 1997-imeersumut

Suluppaakkat, natermiut	400	400
Suluppaakkat, ikerinnarsiortut	2.600	1.800
Nataarnat	235	160
Saniatigut pisat	270 anner. 10 %	150
Kitaa Tunulu katillugit		
Saarulliit	750	750
Suluppaakkat	2,600	0
Saniatigut pisat	270 aaner. 10 %	150

Tassunga ilanngunneqarpoq Norge Kalaallit Nunaata, Norgep Islandillu ammassaat pillugit isumaqatigiissutaat malillugu ammassannut inaarutaasumik TAC-mit 300.000 tonsiusumit 8 %-inik aalisarsinnaanera. Isumaqatigiissut naapertorlugu Norge kalaallit nunaata imartaani pisassiissutiminik aalisarsinnaavoq, periarfissarli taanna 2013-mi iluaqutigineqarsimanani.

Norgemut pisassiissutinut taarsiutitut Kalaallit Nunaat 2013-imi Barentshavemi saarullinnik 3.500 tonsinik, kullerininik 1.050 tonsinik sejinillu 1.000 tonsinik aalisarsinnaavoq. Tamassuma saniatigut saniatigut pisassatut katillugit 260 tonsinik pisassiisoqarpoq. Tamanna 2012-mut sanilliullugu saarullittassiissutit 300 tonsinik qaffaaneruvoq.⁸

7.4. Rusland

Kalaallit Nunaat Ruslandimut pisassanik aamma paarlaasseqatigiittarpoq. Isumaqatigiissummut 2013-imut ilassut malillugu angallatit Ruslandimeersut Kalaallit Nunaata imartaani 2013-imi aalisarnermi arlalinnik pisassaqqarpoq, taakkulu tabeli 13-imi takuneqarsinnaapput.

Tabel 13: Kalaallit Nunaata eqqaani 2013-imi Ruslandimut pisassiissutit (tonsit).

Aalisakkat	Kalaallit Nunaata Kitaa
Qalerallit KK	1.225
Qalerallit AK	550
Saniatigut pisat	10 %
Aalisakkat	Tunu
Qalerallit	1.375
Suluppaakkat	1.100
Saniatigut pisat	10 %

Pisassiissutinut taakkununga taarsiullugu Kalaallit Nunaat Ruslandip imartaani saarullinnik 5.900 tonsinik aamma kullerininik 530 tonsinik aamma saniatigut pisassatut 10 %-inik pisassinneqarpoq.

7.5. Island

Islandi nunat pingasut Norgep, Islandi aamma Kalaallit Nunaata akornanni ammassaat pillugit isumaqatigiissutaat naaperlugu ukiumi pisassiiviusumi 2012/2013-imi ataatsimut imartami, Jan Mayenip, Islandip aamma Kalaallit Nunaata akornanni ataatsimut ammassaatit 81 %-iannik

⁸ Ilassut 2013: Illugiilluni aalisarneq pillugu atassuteqarnerit pillugit Norgep aamma namminersornerullutik Oqartussat akornanni isumaqatigiissut 9. juni 1992-imeersumut.

aalisarsinnaatitaavoq. Ukiumi pisassiiviusumi 2011/2012-imi inaarutaasumik TAC siusinerusukkut taaneqareersutut 570.000 tonsinut aalajangerneqarpoq.

7.6 Nunat marluk aamma nunat arlallit suleqatigiinerat

Atlantikup avannaani aalisarneq pillugu suleqatigisanik EU-mik, Norgemik, Savalimmiunik, Canadamk Islandimillu nunat marluk akornanni suleqateqarneq Kalaallit Nunaata naammagisimaarpaa.

Aamma nunarsuup immikkoortuani aalisarnermik aqutsinermi suleqatigiiffinnik NAFO-mik, NEAFC-imik NASCO-millu Atlantikup avannaani nunat tamat imartaanni aalisarnermik malittarisassaqtitsisunik suleqatigiinnermut tamanna aamma atuuppoq.

Nunat marluk nunallu arlallit ataatsimiittarnerisa saniatigut 2013-imi aamma Tunup, Islandip Savalimmiullu imartaani Savalimmiut Islandilu nunat sineriallit akornanni arlalinnik Irmingerhavimi aamma Norgep imartaani suluppaakkat kiisalu avaleraasartuut pillugit aamma ataatsimiittoqarpoq, tassani Kalaallit Nunaat alaatsinaattuulluni. Aammattaaq nunat ammassaqarfiusut Islandi, Norge aamma Kalaallit Nunaat ammassat pillugit ataatsimiinneranni Kalaallit Nunaat peqataalluni.

Ilanngussaq 1: Avataasiorluni aalisarneq, pisassiissutit 2013

Ilanngussaq 1: Avataasiorluni aalisarneq, 2013-imi pisassiissutit

	Kol. 1	Kol. 2	Kol. 3	Kol. 4	Kol. 5	Kol. 6	Kol. 7
	Pisassiis. katill. (tons)	Pisassiissutit nunanut agguataarlugit					
		Kalaallit N.EU	Savalimm	Island	Norge	Rusland	
Kitaa							
1) Raajat	53.939	47.802	3.400	-	-	-	-
4) 5) Qalerallit SV	7.000	2.225	2.075	-	-	1.475	1.225
Qalerallit NV	6.500	5.850	-	100	-	-	550
Saattuat	250	-	250	-	-	-	-
Imminnguit	1.000	800	200	-	-	-	-
Uukkat	5.000	5.000	-	-	-	-	-
Ammassat	3.000	3.000	-	-	-	-	-
Egalukkat	2.000	2.000	-	-	-	-	-
Suluppaakkat	1.000	1.000	-	-	-	-	-
5) Nataarnat	1.000	800	125	-	-	75	-
Qeeqqat	1.000	1.000	-	-	-	-	-
Saniatigut pisat	-	-	-	-	-	-	max 10%

Tunu

4) 5) 6) Raajat	12.400	4.900	4.800	-	-	2.700	-
4) 5) 6) Qalerallit	9.800	3.685	3.890	-	-	850	1.375
Imminnguit	1.000	800	200	-	-	-	-
Suluppaakkat n	8.500	6.100	2.000	-	-	400	-
8) Suluppaakkat ik	5.900	-	2.200	-	-	2.600	1.100
5) Nataarnat	2.000	1.640	125	-	-	235	-
Qeeqqat	1.000	1.000	-	-	-	-	-
1) Ammassat	570.000	51.150	11.550	-	461.700	45.600	-
Blåhvilling	10.000	10.000	-	-	-	-	-
Ammassassuit	10.000	10.000	-	-	-	-	-
Avaleraasartuut	15.000	15.000	-	-	-	-	-
Guld laks	10.000	10.000	-	-	-	-	-
Saniatigut pisat	-	-	-	-	-	-	max 10%

Kitaa Tunulu

4) 5) 6) Saarullit	5.000	2.050	1.700	-	-	1.250	-
7) Saniatigut pisat	-	-	2.060	-	-	270	max 10%

Norge

2) Saarullit	3.500	3.500	-	-	-	-	-
2) Kuller	1.050	1.050	-	-	-	-	-
2) Saarulliusaat N	1.000	1.000	-	-	-	-	-
2) Saniatigut pisat	260	260	-	-	-	-	-

Rusland

Saarullit	5.900	5.900	-	-	-	-	-
Kuller	530	530	-	-	-	-	-
Saniatigut pisat	max 10%	max 10%	-	-	-	-	-

Savalimmiut

10) Ammassassuit	2.050	2.050	-	-	-	-	-
------------------	-------	-------	---	---	---	---	---

Nunat tamalaat

10) Blåhvilling	-	-	-	-	-	-	-
Nunat tamalaat NEAFC: 3481 tons taakkunannga 2000 tons savalimmikormiut imartaanni aalisarneqarsinnaallutik							
9) Raajat	-	-	-	-	-	-	-
NAFO-p aqutsiveqarfia 3M: Matoqqavoq							
NAFO-p aqutsiveqarfia 3L: 889 tons Savalimmormiut peqatigalugit taakkunannga 152 tons Kalaallit Nunaannut Grønland							
Svalbard: Ullut aalisarfiit 450							
3) Misileraalluni aalisarneq							
Savalimmormiut imartaanni: Ullut aalisarfiit 60							

Ilanngussaq 2: Sinerissamut qanittumi aalisarneq, pisassiissutit 2013

Ilanngussaq: Sinerissamut qanittumi, 2013-imi pisassiissutit

Kol. 1
Pisassiissutit katillugit (tons)

Kitaa

Raajat	36.061
--------	--------

Saattuut ¹²⁾	2.330
-------------------------	-------

Saattuut Nuuk	720
Saattuut Aqajarua ¹⁴⁾	-
Saattuut Attu ¹³⁾	400
Kujataa - Saqqaq	400
Avannaa - Kangaarsuk	700
Nassuttoq	300
Saattuut katillugit	2.520

Qalerallit Upernavik	6.800
Qalerallit Uummanaq	6.300
Qalerallit Qeqertarsuup Tunua	8.300
Kalaallit Nunaata sinnera	-
Qalerallit katillugit	21.400

Saarullit	15.000
-----------	--------

